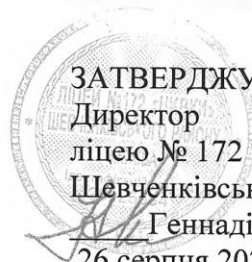

Схвалено
рішенням педагогічної ради
ліцею №172
“Нивки” (протокол
від 26 серпня 2024 р.№ 8)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор
ліцею № 172 “Нивки”
Шевченківського району м. Києва
Геннадій НОВОСЕЛЕЦЬКИЙ
26 серпня 2024 р.

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ЛІЦЕЮ № 172 “НИВКИ”
ШЕВЧЕНКІВСЬКОГО РАЙОНУ М.КИЄВА
НА 2024-2025 НАВЧАЛЬНИЙ РІК**

ЗМІСТ

АНАЛІЗ ВИКОНАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	2
ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	6
РОЗДІЛ I. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА ВІДПОВІДНОМУ РІВНІ, ЙОГО РОЗПОДІЛ МІЖ ОСВІТНІМИ ГАЛУЗЯМИ ТА РОКАМИ НАВЧАННЯ	10
РОЗДІЛ II. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	13
РОЗДІЛ III. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ	25
РОЗДІЛ IV. ОПИС ФОРМ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ	26
ДОДАТОК 1. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	34
ДОДАТОК 2. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ	47

АНАЛІЗ ВИКОНАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Освітня програма, що реалізовувалась в закладі, була спрямована на: формування в учнів сучасної наукової картини світу; виховання працьовитості, любові до природи; розвиток в учнів національної самосвідомості; формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства; інтеграцію особистості в систему світової та національної культури; рішення задач, формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві; виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави; створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм; формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

Реалізація освітньої програми ліцею здійснювалась через два рівні освіти:

- базова загальна середня освіта тривалістю п'ять років;
- повна загальна середня освіта тривалістю два роки.

Заклад освіти реалізовував такі цілі освітнього процесу:

1. Забезпечення засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту середньої (повної) загальної освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту;
2. Гарантування наступності освітніх програм усіх рівнів;
3. Створення основи для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм;
4. Формування позитивної мотивації учнів до навчальної діяльності;
5. Забезпечення соціально-педагогічних відносин, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів;
6. Формування у здобувачів освіти наукового світогляду та навичок академічної доброчесності;
7. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників шляхом своєчасного та якісного проходження курсів перепідготовки;
8. Проведення атестації педагогів;
9. Цілеспрямоване вдосконалення навчально-матеріальної бази закладу.

Освітній процес в закладі освіти здійснювався з використанням технологій дистанційного навчання відповідно до Положення про дистанційну форму навчання гімназії №172 «Нивки» (протокол педради № 1 від 13.10.2020,) та рішення педради (протокол педради No 7 від 18.08.2023) через поєднання синхронного та асинхронного режимів.

Дистанційне навчання у закладі організовувалось в межах робочого часу вчителів, з урахуванням режиму роботи закладу освіти. Робочий час педпрацівника включав час на виконання ним навчальної, виховної,

методичної, організаційної роботи та іншої педагогічної діяльності, передбаченої трудовим договором, посадовою інструкцією.

Навчання учнів та робота вчителів проводилась згідно з розкладом навчальних занять, затвердженим наказом по гімназії від 31.08.2023 № 157 «Про організацію освітнього процесу у 2023-2024 навчальному році».

З метою дослідити якість надання освітніх послуг в умовах війни, адміністрацією гімназії було запроваджено моніторинг дослідження якості організації дистанційного навчання та вивчено питання виконання освітньої програми відповідно до Державних стандартів загальної середньої освіти. За результатами анкетування здобувачів освіти (702 респондента) 84,4% учнів відвідували онлайн-уроки за розкладом, постійно дистанційно навчалися. Проводилися групові та індивідуальні консультації, додаткові навчальні заняття. Протягом навчального року відбувалися незначні зміни розкладу навчальних занять, зміни календарно-тематичного планування з навчальних предметів (вчителі змінювали кількість годин на вивчення теми, об'єднували теми, розподіляли теми з урахуванням режиму – синхронного чи асинхронного). В умовах дистанційного синхронного навчання більшість вчителів застосовували види навчальної діяльності, що передбачають взаємодію учнів між собою, активну участь в освітньому процесі: групову роботу, роботу в парах, практичні та лабораторні роботи.

Корегувальне (компенсаційне) навчання проводилося з усіх предметів навчального плану у продовж канікул та у червні 2024 року. Кожен вчитель продовжив працювати над створенням методичної системи підтримки індивідуальної освітньої траєкторії учнів шляхом проведення індивідуальних занять за запитами учнів, індивідуальних та групових консультацій з учнями для усунення прогалин у знаннях із предмету, розробки завдань різних рівнів складності для окремих учнів. Незважаючи на обмеженість способів організації освітнього процесу, навчальний план з усіх предметів виконано на 100%.

За результатами річного оцінювання у 2023/2024 навчальному році атестовано 100% здобувачів освіти. Учні/учениці, у яких відсутні результати річного оцінювання або атестація перенесена на серпень/вересень 2024 року, відсутні. При організації індивідуальної форми здобуття освіти у 2023/2024 навчальному році оцінювання, у тому числі атестація, здійснювалася відповідно до законодавства у сфері загальної середньої освіти та особливостей, визначених Положенням про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти. На кінець року в закладі навчалось 715 здобувачів освіти : з них в 5-9 класах – 554 учні, в 10-11 класах – 161 учень. На підставі річного оцінювання рішенням педагогічної ради гімназії (протокол No 6 від 10.06.2024) всі учні з 5-го по 10-й клас переведені на наступний рік навчання. За підсумками навчального року в гімназії 7 учнів (1%) засвоїли програму на початковому рівні, 204 учні (28,5 %) – на середньому, 392 учні (54,8%) – на достатньому, 112 учнів (15,7%) – на високому рівні, якість складає 70,5%, (розбіжність дорівнює 0,4% у порівнянні з минулим навчальним роком).

Документи про базову загальну середню освіту одержали 94 учні 9-х класів. Тринадцять випускників 9-х класів отримали свідоцтва про здобуття базової середньої освіти з відзнакою. Документи про повну загальну середню освіту одержали 83 учні і 1 екстерн. Дванадцять випускників 11-х класів отримали свідоцтва про здобуття повної загальної середньої освіти з відзнакою, вісім нагороджені золотою медаллю «За високі досягнення у навчанні», чотири нагороджені срібною медаллю «За досягнення у навчанні».

Отже, за результатами аналізу даних про стан виконання освітньої програми відповідно до Державних стандартів загальної середньої освіти та результатів річного оцінювання учнів/учениць після завершення навчання за освітньою програмою закладу освіти за 2023/2024 навчальний рік, можна зробити наступні висновки:

1. Навчальні плани освітньої програми на 2023/2024 рік гімназії №172 «Нивки» Шевченківського району м. Києва виконанні на 100%.
2. Незважаючи на обмеженість умов організації навчання у закладі освіти здійснювався освітній процес (в синхронному та/або асинхронному режимі), а учні/учениці могли долучатися до нього з урахуванням індивідуальної освітньої траєкторії.
3. Після завершення навчання за освітньою програмою закладу за 2023/2024 навчальний рік всі здобувачі освіти пройшли річне оцінювання.
4. Втрати в освітньому процесі, викликані зміною форми здобуття освіти, переведенням закладу з очного на дистанційний режим роботи, нестабільними умовами організації освітнього процесу, спричинили незначне зниження результатів навчання учнів/учениць.
5. Корегувальне (компенсаційне) навчання проводилося з усіх предметів навчального плану.
6. Враховуючи стан виконання навчальних планів в закладі освіти за попередній рік оцінка навчальних втрат для більшості учнів відносно вимог освітніх стандартів для певного етапу здобуття освіти може бути проведена в закладі освіти на початку навчального року з використанням діагностичного інструментарію з різних навчальних предметів для подальшої організації коригувального навчання.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Освітня програма ліцею №172 «Нивки» Шевченківського району м.Києва (далі – ліцей) містить комплекс освітніх компонентів, спланованих та організованих Закладом для досягнення учнями визначених цією програмою очікуваних результатів навчання, для всебічного розвитку, виховання і соціалізації особистостей, які здатні до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, мають прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готових до свідомого життєвого вибору, самореалізації, відповідальності, трудової діяльності, громадянської активності та досягнення відповідного рівня обов'язкових результатів навчання та сформованих компетентностей, визначених Державними стандартами освіти.

Освітня програма розроблена за змістом та на виконання:

- Конституції України (ст.53)
- Законів України «Про освіту»(ст.33), «Про повну загальну середню освіту» (ст.12,20);
- Постанови Кабінету Міністрів України від 23.07.2024 № 841 «Про початок навчального року під час дії воєнного стану в Україні»;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 25.07.2024 № 851 «Про початок навчального року під час дії воєнного стану в Україні»;
- Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 № 220и (зі змінами наказом МОЗ від 01.08.2022 №1371);
- Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р;
- Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898;
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 № 235 «Про затвердження типових освітніх програм для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти» у новій редакції, внесений наказом Міністерства освіти і науки України від 09.08.2024 №1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти»;
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня» (зі змінами і доповненнями, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 13.09.2021 № 983);
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408 «Про

затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 28.11.2019 № 1493 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31.03.2020 №464)

- Наказу Міністерства освіти і науки України від 02.08.2024 № 1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання»;
- Наказом Міністерства освіти і науки України від 05.07.2021 №795 (зі змінами, внесеними у додаток наказами Міністерства освіти і науки України від 10.08. 2021, № 898, від 29.09. 2021 р. № 1031, від 13.12. 2021 р. №1358, від 02.02. 2022 р. № 96, від 09.02. 2022 № 143, від 11.04. 2022 р. № 324) (гриф Міністерства станом на 01 серпня 2022 року надано 95 модельним навчальним програмам), від 03.08.2022 № 698 та від 12.08.2022 № 743-22 щодо оновлення змісту освітніх програм для учнів 1-11 класів;
- . Наказу Міністерства освіти і науки України від 15.05.2023 № 563 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні».
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 24.02.2023 № 201 «Про затвердження змін до Положення про дистанційну форму здобуття середньої освіти».
- Листа Міністерства освіти і науки України від 01.02.2018 №1/9-74 «Щодо використання державної мови в освітній галузі»;
- Листа Департаменту освіти і науки. Києва від 15.08.2024 №063-6428 «Про організацію освітнього процесу та структуру 2024-2025 навчального року» Ліцей № 172 «Нивки» - ліцей з навчанням українською мовою, поглибленим вивченням англійської мови з 8-го класу, профільним навчанням у 10-11 класах.

Мережа складається з 26 класів, в яких навчаються 725 учнів.

Програма визначає:

загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення, подані в рамках навчальних планів (додаток 1, таблиці 1-3) та **перелік освітніх галузей**;

очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в додатку 2;

вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою;

опис форм організації освітнього процесу та інструментарію оцінювання;

опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Ліцей у своїй діяльності керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», іншими

законодавчими актами України, постановами Верховної Ради України, актами Президента України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, Кабінету Міністрів України, наказами Міністерства освіти і науки України, інших центральних органів виконавчої влади, іншими нормативно-правовими актами, Статутом ліцею.

Головними завданнями освітньої діяльності ліцею є:

- забезпечення реалізації права громадян на повну загальну середню освіту;

- виховання громадянина України;

- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної та рідної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй;

- формування і розвиток соціально зрілої, творчої особистості з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості, особистості, підготовленої до професійного самовизначення;

- виховання в учнів поваги до Конституції України, державних символів

України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина;

- виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування засад здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я учнів;

- генерація нових знань та розвиток відчуття соціальної справедливості;

- створення умов для оволодіння системою наукових знань про природу,

людину і суспільство;

- створення освітніх умов для формування дослідницьких компетентностей,

розвитку здібностей та обдарувань, творчого та критичного мислення вихованців, розширення їх наукового світогляду;

- проведення масових заходів дослідницько-експериментального, національно-патріотичного, громадсько-виховного, культурно-просвітницького спрямування тощо;

- створення для обдарованих дітей розвивального освітнього середовища, у тому числі організація змістовного дозвілля відповідно до їх здібностей, обдарувань;

- формування у здобувачів освіти наукового світогляду та навичок академічної доброчесності;

- удосконалення професійних компетентностей педагогічних кадрів;

- пошук, апробація та впровадження в освітню систему сучасних інноваційних форм і методів роботи зі здобувачами освіти, розвиток STEAM-освіти;

- охоплення науковою освітою учнів засобами дистанційної освіти в умовах воєнного стану;

- створення умов для розвитку активної громадянської позиції, виховання та

утвердження патріотичних цінностей, переконань і поваги до культурного та історичного минулого України, національно-патріотичного виховання учнівської молоді;

- розвиток науково-педагогічного потенціалу, удосконалення професійної, науково-дослідницької, освітньої та інноваційної діяльності.

Виконання завдань забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності, визначених Законом України «Про освіту»:

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- культурна компетентність;
- підприємливість та фінансова грамотність;
- інші компетентності, передбачені Державним стандартом освіти.

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Освітню програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентризму і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємопов'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Освітня програма окреслює підходи до планування й організації в ліцею єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями

обов'язкових результатів навчання, визначених Державними стандартами базової та профільної середньої освіти.

Отже, в ліцеї адміністрацією, педагогічними працівниками створено сприятливе середовище для розвитку, удосконалення науково-дослідницької, освітньої та інноваційної діяльності, що забезпечує один з аспектів особистісно орієнтованого навчання – створення умов для реалізації дитиною власної освітньої траєкторії, зумовленої природними можливостями, запитами, інтересами, здібностями.

РОЗДІЛ І

ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА ВІДПОВІДНОМУ РІВНІ, ЙОГО РОЗПОДІЛ МІЖ ОСВІТНИМИ ГАЛУЗЯМИ ТА РОКАМИ НАВЧАННЯ

Загальний обсяг навчального навантаження учнів 5-11-х класів визначено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Наказу Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 № 235 «Про затвердження типових освітніх програм для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти» у новій редакції, внесений наказом Міністерства освіти і науки України від 09.08.2024 №1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти», Наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня» (зі змінами і доповненнями, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 13.09.2021 № 983), Наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 28.11.2019 № 1493 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31.03.2020 №464)

Загальний обсяг навчального навантаження:

Клас	Кількість годин, які фінансуються	Кількість навчальних тижнів	Загальний обсяг навчального навантаження на рік
5	30,5	35	1067,5
6	33,5	35	1172,5
7	33,5	35	1172,5
7 (дистанційний)	31,5	35	1102,5
8	35	35	1225
8 (дистанційний)	33	35	1155
9	35	35	1225
9 (дистанційний)	33	35	1155
10	38	35	1330
10 (дистанційний)	34	35	1190
11	38	35	1330
11(дистанційний)	34	35	1190

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані для учнів 5-7-х класів (додатки 1-2), 8-9-х класів (додаток 3), 10-11-х класів (додатки 4-5).

**Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:
для 5-7-х класів:**

«Мовно-літературна»;
«Математична»;
«Природнича»;
«Соціальна і здоров'язбережувальна»;
«Громадянська і історична»;
«Мистецька»;
«Інформатична»;
«Технологічна»;
«Фізична культура».

«Мовно-літературна» освітня галузь у навчальних планах реалізується через окремі предмети: «Українська мова» (5-7-і класи), «Інтегрований курс літератур» (5-7-і класи), «Англійська мова» (5-7-і класи).

«Математична» освітня галузь реалізується через предмет «Математика» (5-6-і класи), «Алгебра» (7-і класи), «Геометрія» (7-і класи).

«Природнича» освітня галузь реалізується через предмети: інтегрований курс «Пізнаємо природу» (5-6-і класи), «Географія» (6-7-і класи), «Фізика» (7-і класи), «Хімія» (7-і класи), «Біологія» (7-і класи).

«Соціальна і здоров'язбережувальна» освітня галузь реалізується через предмети: «Інтегрований курс соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі» (5-7-і класи).

«Громадянська та історична» освітня галузь реалізується через предмети: «Інтегрований курс історії та громадянської освіти» (5-7-і класи)

«Мистецька» освітня галузь реалізується через предмети: «Інтегрований курс мистецтва» (5-7-і класи).

«Інформатична» освітня галузь реалізується через предмет «Інформатика» (5-7-і класи).

«Технологічна» освітня галузь реалізується через предмети: інтегрований курс «Технології» (5-7-і класи).

«Фізкультурна» освітня галузь реалізується через предмети: «Фізична культура» (5-7-і класи).

За рахунок годин навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами введено другу іноземну мову (німецьку) (5-6-і класи, 7-А, Б, В, Г класи) та міжгалузевий інтегрований курс «Робототехніка» (5-6-і класи)

для 8-11-х класів:

«Мови і літератури»;
«Математика»;
«Суспільствознавство»;
«Мистецтво»;
«Природознавство»;
«Технології»;

«Здоров'я і фізична культура».

Освітня галузь «Мови і літератури» з урахуванням вікових особливостей учнів у навчальних планах реалізується через окремі предмети: «Українська мова» (8-11-ті класи), «Українська література» (8-11-ті класи), «Англійська мова» (8-11-ті класи), «Німецька мова» (8-А,Б,В,Г, 9-А,Б,В, 10-А,Б, 11-А класи), «Зарубіжна література» (8-11-ті класи).

Освітня галузь «Математика» реалізуються через предмети: «Алгебра» (8-11-ті класи), «Геометрія» (8-11-ті класи).

Освітня галузь «Суспільствознавство» реалізується предметами: «Історія України» (8-11-ті класи), «Всесвітня історія» (8-11-ті класи), «Основи правознавства» (9-і класи), «Громадянська освіта» (10-і класи).

Освітня галузь «Мистецтво» реалізується інтегрованим курсом «Мистецтво» (8-9-ті класи).

Освітня галузь «Природознавство» реалізується через предмети: «Біологія» (8-11-ті класи), «Географія» (8-11-ті класи), «Фізика» (8-11-ті класи), «Хімія» (8-11-ті класи).

Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура» реалізується через предмети: «Основи здоров'я» (8-9-ті класи), «Фізична культура» (8-11-ті класи).

Освітня галузь «Технології» реалізується через окремі предмети: «Трудове навчання» (8-9-і класи), «Інформатика» (8-11-ті класи), «Технології» 10-11-і класи

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

З метою уникнення одноденного тижневого вивчення певного предмета або курсу школа може планувати його вивчення концентровано (впродовж семестру, навчального року).

РОЗДІЛ II

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Організація освітнього процесу заснована на досягненні очікуваних результатів (тобто які компетентності мають формуватися у здобувачів освіти під час вивчення певної теми), зазначених у типових освітніх програмах двох ступенів навчання.

Для 5-7-х класів:

Ключові компетентності	Вимоги
Вільне володіння державною мовою	Здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм сучасної української літературної мови, типів мовної взаємодії, особливостей стилів мовлення інформаційних та художніх текстів, медіатекстів тощо; здобувати та опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел у різних освітніх галузях і контекстах, критично осмислювати її та використовувати для комунікації в усній та письмовій формі, для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей; відповідально, усвідомлюючи цінність української мови як мови взаємодії на всій території держави, використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження.
Здатність спілкуватися іноземними мовами	Здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм мови, особливостей основних стилів і жанрів мовлення, типів мовної взаємодії; здобувати і опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел, критично осмислювати її, використовувати в усній та письмовій комунікації для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей; використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження, спираючись на особливості міжкультурної

	<p>комунікації та досвід комунікації державною мовою; відповідно до ситуації ефективно виражати ідеї, почуття, пояснювати та обговорювати факти, явища, події, обґрунтовувати свої погляди та переконання в усній і письмовій формі у різних особистісних і соціальних контекстах (побутових, навчальних, громадських тощо), спираючись на мовний і мовленнєвий досвід, мовні норми у спілкуванні, соціокультурні реалії та особливості міжкультурної комунікації.</p>
Математична компетентність	<p>Розвивати і застосовувати математичні знання та методи для розв'язання широкого спектра проблем у повсякденному житті; моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичного апарату; усвідомлення ролі математичних знань і вмінь в особистому та суспільному житті людини.</p>
Компетентність з природничих наук, техніки і технології	<p>Формування наукового світогляду; здатність і готовність застосовувати відповідний комплекс наукових знань і методологій для пояснення світу природи; набуття досвіду дослідження природи та формулювання доказових висновків на основі отриманої інформації; розуміння змін, зумовлених людською діяльністю; відповідальність за наслідки такої діяльності.</p>
Інноваційність	<p>Здатність учня реагувати на зміни та долати труднощі; відкритість до нових ідей; ініціювання змін у класі, закладі освіти, родині, громаді тощо; спроможність визначати і ставити перед собою цілі, мотивувати себе та розвивати в собі стійкість і впевненість, щоб навчатися і досягати успіхів.</p>
Екологічна компетентність	<p>Усвідомлення екологічних основ природокористування, необхідності охорони природи, дотримання правил поведінки на природі, ощадливого використання природних ресурсів, розуміння контексту і взаємозв'язку господарської діяльності і важливості збереження природи для забезпечення сталого розвитку суспільства.</p>
Інформаційно-комунікаційна компетентність	<p>Усвідомлення екологічних основ природокористування, необхідності охорони природи, дотримання правил поведінки на природі, ощадливого використання природних ресурсів, розуміння контексту і взаємозв'язку господарської діяльності і важливості збереження природи для забезпечення сталого розвитку суспільства.</p>
Навчання впродовж	<p>Здатність визначати і оцінювати власні потреби та</p>

життя	ресурси для розвитку компетентностей, застосовувати різні способи розвитку компетентностей, знаходити можливості для навчання і саморозвитку; спроможність навчатися і працювати в колективі та самотійно, організовувати своє навчання, оцінювати його, ділитися його результатами з іншими, шукати підтримки, коли вона потрібна.
Громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей	Спроможність діяти як відповідальний громадянин, брати участь у громадському та суспільному житті, зокрема закладу освіти і класу, спираючись на розуміння загальнолюдських і суспільних цінностей, соціальних, правових, економічних і політичних принципів, ідей сталого розвитку суспільства, співіснування людей та спільнот у глобальному світі, критичне осмислення основних подій національної, європейської та світової історії, усвідомлення їх впливу на світогляд громадянина та його самоідентифікацію; виявлення поваги до інших, толерантність, уміння конструктивно співпрацювати, співпереживати, долати стрес і діяти в конфліктних ситуаціях, зокрема пов'язаних з різними проявами дискримінації; дбайливе ставлення до особистого, соціального здоров'я, усвідомлення особистих відчуттів і почуттів, здатність дослухатися до внутрішніх потреб; дотримання здорового способу життя; розуміння правил поведінки та спілкування, що є загальноприйнятими в різних спільнотах і середовищах та ґрунтуються на спільних моральних
Культурна компетентність	Передбачає наявність стійкого інтересу до опанування культурних і мистецьких здобутків України та світу, шанобливого ставлення до культурних традицій українців, представників корінних народів і національних меншин, інших держав і народів; здатність розуміти і цінувати творчі способи вираження та передачі ідей у різних культурах через різні види мистецтва та інші культурні форми; прагнення до розвитку і вираження власних ідей, почуттів засобами культури і мистецтва.
Підприємливість і фінансова грамотність	Ініціативність, спроможність використовувати можливості та реалізовувати ідеї, створювати цінності для інших у будь-якій сфері життєдіяльності; здатність до активної участі в житті суспільства, керування власним життям і кар'єрою; уміння розв'язувати проблеми; готовність брати

	відповідальність за прийняті рішення; здатність працювати в команді для планування і реалізації проектів, які мають культурну, суспільну або фінансову цінність, тощо.
--	--

Наскрізними в усіх ключових компетентностях є такі вміння:

- 1) читати з розумінням, що передбачає здатність до емоційного, інтелектуального, естетичного сприймання і усвідомлення прочитаного, розуміння інформації, записаної (переданої) у різний спосіб або відтвореної технічними пристроями, що охоплює, зокрема, уміння виявляти приховану і очевидну інформацію, висловлювати припущення, доводити надійність аргументів, підкріплюючи власні висновки фактами та цитатами з тексту, висловлювати ідеї, пов'язані з розумінням тексту після його аналізу і добору контраргументів;
- 2) висловлювати власну думку в усній і письмовій формі, тобто словесно передавати власні думки, почуття, переконання, зважаючи на мету та учасників комунікації, обираючи для цього відповідні мовленнєві стратегії;
- 3) критично і системно мислити, що виявляється у визначенні характерних ознак явищ, подій, ідей, їх взаємозв'язків, умінні аналізувати та оцінювати доказовість і вагомість аргументів у судженнях, зважати на протилежні думки та контраргументи, розрізняти факти, їх інтерпретації, розпізнавати спроби маніпулювання даними, використовуючи різноманітні ресурси і способи оцінювання якості доказів, надійності джерел і достовірності інформації;
- 4) логічно обґрунтовувати позицію на рівні, що передбачає здатність висловлювати послідовні, несуперечливі, обґрунтовані міркування у вигляді суджень і висновків, що є виявом власного ставлення до подій, явищ і процесів;
- 5) діяти творчо, що передбачає креативне мислення, продукування нових ідей, доброзичесне використання чужих ідей та їх доопрацювання, застосування власних знань для створення нових об'єктів, ідей, уміння випробовувати нові ідеї;
- 6) виявляти ініціативу, що передбачає активний пошук і пропонування рішень для розв'язання проблем, активну участь у різних видах діяльності, їх ініціювання, прагнення до лідерства, уміння брати на себе відповідальність;
- 7) конструктивно керувати емоціями, що передбачає здатність розпізнавати власні емоції та емоційний стан інших, сприймати емоції без осуду, адекватно реагувати на конфліктні ситуації, розуміти, як емоції можуть допомагати і заважати в діяльності, налаштовуючи себе на пошук внутрішньої рівноваги, конструктивну комунікацію, зосередження уваги, продуктивну діяльність;
- 8) оцінювати ризики, що передбачає вміння розрізняти прийнятні і неприйнятні ризики, зважаючи на істотні фактори;
- 9) приймати рішення, що передбачає здатність обирати способи розв'язання проблем на основі розуміння причин та обставин, які призводять до

їх виникнення, досягнення поставлених цілей з прогнозуванням та урахуванням можливих ризиків та наслідків;

10) розв'язувати проблеми, що передбачає вміння аналізувати проблемні ситуації, формулювати проблеми, висувати гіпотези, практично їх перевіряти та обґрунтовувати, здобувати потрібні дані з надійних джерел, презентувати та аргументувати рішення;

11) співпрацювати з іншими, що передбачає вміння обґрунтовувати переваги взаємодії під час спільної діяльності, планувати власну та групову роботу, підтримувати учасників групи, допомагати іншим і заохочувати їх до досягнення спільної мети.

Для 8-11 класів:

Ключові компетентності	Компоненти
Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів</p>

	<p>електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних</p>

	<p>технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального</p>

	<p>походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:
організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються

надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

предмети за вибором;

роботу в проектах;

позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми,</p>

	пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

РОЗДІЛ ІІІ

ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧАТИ НАВЧАННЯ З ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про початкову освіту). Учні, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року. Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року N 8 із змінами, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 15.02.2023 N 165, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28 лютого 2023 р. за N 359/39415.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

РОЗДІЛ ІV

ОПИС ФОРМ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ

Освітній процес в закладі освіти організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб. Організація освітнього процесу ліцею здійснюється в очному, дистанційному Режимом та за змішаною формою, що поєднує очний і дистанційний режими.

За потреби заклад освіти може організувати здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Відповідно до статті 14 Закону України «Про повну загальну середню освіту» учні закладу освіти мають право на забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії, яка формується шляхом визначення власних освітніх цілей, а також вибору суб'єктів освітньої діяльності та запропонованих ними форм здобуття загальної середньої освіти; навчальних планів та програм, навчальних предметів, форм організації освітнього процесу, засобів, методів навчання. Таким чином, за потреби заклад освіти може організувати індивідуальні форми здобуття освіти (зокрема екстернатну, сімейну (домашню), реалізовувати індивідуальну освітню траєкторію учня.

Організація навчання за кожною із форм регулюється відповідними Положеннями:

Положення про інституційну та дуальну форми здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 23 квітня 2019 року № 536 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 22 травня 2019 р. за № 547/33518;

Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12.01.2016 № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314;

Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 № 1115, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 р. за № 941/35224) із змінами, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 24.02.2023 № 201.

При переході на дистанційне навчання здійснюється зворотний зв'язок з учнями з використанням цифрових освітніх платформ електронних журналів,

електронної пошти тощо. На веб-сайті закладу освіти створено розділ «Дистанційне навчання».

Це додатковий доступ до інформації, якою можуть скористатися не тільки учні, а й всі учасники освітнього процесу. Для забезпечення дистанційного освітнього процесу на період запровадження воєнного стану в Україні в закладі освіти використовуються освітні платформи Microsoft Office 365, Teams, Всеосвіта, My Lab, Всеукраїнська школа онлайн . Під час онлайн-уроків вчителі використовують різноманітні форми організації роботи:

- усні опитування;
- консультації в режимі запитання-відповідь;
- лекції (евристичні бесіди);
- самостійну роботу учнів;
- виконання практичних/ лабораторних робіт тощо.

Під час організації дистанційного навчання (у синхронному та асинхронному режимі) учителі використовують відкриті онлайн-курси: Prometheus, Coursera, EdEra, iLearn, Всеукраїнська школа онлайн; різні режими дистанційного навчання, програми та цифрові сервіси: Google Meet, Google Диск, Пошта, Форми, Документи, Blogger, сервіси для створення тестів, ментальних карт, миттєвих опитувань, інтерактивних плакатів, інтерактивних робочих аркушів (LearningApps.org; master-test.net, ourboox.com, liveworksheets.com,), флеш-анімації, презентації та відео, подані на YouTube каналі, освітні проекти «Vseosvita», «На урок».

Також під час проведення онлайн-уроків більшість вчителів застосовують інструменти підвищення пізнавальної активності учнів: презентації, інтерактивні вправи, демонстрації, зокрема відео та анімації.

Додаткові сервіси та інструменти дистанційного навчання: Quizizz, Zoom, YouTube, «На урок», «Всеосвіта», Learningapps, Kahoot, Cisco Webex, Hangouts.

Для організації зворотного зв'язку з учнями використовується сервіс «Teams». Для обговорення поточних справ та організації зворотного зв'язку можливим є створення закритих спільнот у соціальних мережах та месенджерах (Вайбер, Телеграм, Фейсбук, Інстаграм) за визначеними спільно з батьками, педагогами та здобувачами освіти принципами організації груп та правилами взаємодії й спілкування.

Під час дистанційного навчання складається єдиний розклад уроків, де визначаються уроки, які проводяться в синхронному чи асинхронному режимах, для розміщення на сайті гімназії з метою інформування всіх учасників освітнього процесу.

За необхідності складається гнучкий розклад уроків під час змішаного та дистанційного навчання.

Обсяг навчального навантаження при організації дистанційного навчання не зменшується, реалізується в синхронному та асинхронному режимах відповідно до пункту 7 розділу I Положення про дистанційну форму здобуття загальної середньої освіти (лист МОНУ, 1/12-4022 від 21.08.2020) (з урахуванням необхідності запобігання погіршенню здоров'я учасників

дистанційного навчання, а також технічних можливостей для синхронної взаємодії).

Санітарний регламент для закладів загальної середньої освіти, затверджений наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 № 2205, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за № 1111/35394 (зі змінами, внесеними наказом МОЗ від 01.08.2022 р. №1371), передбачає, що безперервна тривалість навчальних занять при організації дистанційного навчання у синхронному форматі не повинна перевищувати для учнів:

- **5-7 класів** – 2 навчальних занять по 45 хвилин або 3 – по 35 хвилин, або 4 – по 25 хвилин;
- **8-9 класів** – 2 навчальних занять по 45 хвилин або 3 – по 40 хвилин, або 4 – по 30 хвилин, або 5 – по 25 хвилин.
- **10-11 класів** - 3 навчальних занять по 45 хвилин або 4 - по 35 хвилин, або 5 - по 30 хвилин, або 6 - по 25 хвилин.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- урок формування компетентностей;
- урок розвитку компетентностей;
- урок перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- урок корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, квести, інтерактивні уроки (урок-дискусія, уроки з навчанням одних учнів іншими тощо), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо. Кожен тип уроку має свою структуру, тобто етапи побудови уроку, їх послідовність, взаємозв'язки між ними. Характер елементів структури визначається завданнями, які слід постійно вирішувати на уроках певного типу, щоб найбільш оптимальним шляхом досягти тієї чи іншої дидактичної, розвиваючої та виховної мети уроку. Визначення і послідовність цих завдань залежать від логіки і закономірностей освітнього процесу. Зрозуміло, логіка засвоєння знань відрізняється від логіки формування навичок і вмінь, а тому і різниться структура уроків відповідних типів. Кожний тип уроку має свою структуру.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року. Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі. Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісний підхід, який передбачає постійне включення учнів до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична спрямованість процесу навчання. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та

реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків і наскрізних змістових ліній.

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожного предмета, досягатимуться через використання діяльнісного підходу, проблемного навчання, проектні технології, ситуаційні вправи, інтерактивні форми, роботу в парах/групах змінного складу тощо.

Інструментарій оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

Базова школа

5-7-і класи. Оцінювання учнів 5-7-х класів відбувається відповідно до Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 02.08.2024 № 1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання»;

Оцінювання результатів навчання учнів:

у 5-х класах упродовж вересня – жовтня об'єктивні результати навчання виражаються вербальною оцінкою, листопад - червень з використанням 12-бальної системи

у 6-7-х класах здійснюється з використанням 12-бальної системи.

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання визначеною законодавством, результати такого оцінювання відображаються у Свідоцтві досягнень.

Свідоцтво досягнень відображає результати навчальних досягнень учня/учениці 5-7-го класу з предметів/інтегрованих курсів, визначених освітньою програмою закладу освіти.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є формувальне оцінювання, підсумкове оцінювання та державна підсумкова атестація.

Формувальне оцінювання спрямоване на відстеження динаміки навчального поступу учнів, визначення їхніх навчальних (освітніх) потреб з і скерування освітнього процесу на підвищення ефективності навчання з урахуванням встановлених результатів навчання.

Підсумкове оцінювання показує результат навчання та розвитку. Державна підсумкова атестація передбачає оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту. Особливості проведення, вимоги до змісту та критерії оцінювання державної підсумкової атестації Міністерство освіти і науки України визначає в установленому законодавством порядку.

Оцінювання результатів навчання учнів здійснюється згідно з вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом на основі компетентнісного підходу. Оцінювання дає інформацію про досягнення

результатів навчання на певному етапі освітнього процесу. Результати оцінювання виражаються в балах (від 1 до 12) та/або в оціночних судженнях.

Оцінювання здійснюється за визначеними критеріями, які дозволяють встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними Державним стандартом, і фактичними результатами навчання, яких досягають учні.

Для формування висновків щодо рівня досягнення обов'язкових результатів навчання за семестр учням ліцею запропоновано виконання окремих підсумкових робіт для кожної групи результатів, визначеної у Критеріях оцінювання за освітніми галузями (рішення педагогічної ради ліцею, протокол від 26.08.2024 р. №8)

Загальні критерії оцінювання визначають загальні підходи до встановлення результатів навчання учнів і слугують основою критеріїв оцінювання за освітніми галузями https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/92715/

Критерії оцінювання реалізуються за чотирма рівнями (початковий, середній, достатній, високий). Кожний наступний рівень охоплює вимоги до попереднього, а також додає нові.

Критерії оцінювання дають змогу здійснювати оцінювання результатів навчання у 12-бальній шкалі оцінювання.

Опис кожного бала шкали оцінювання подано в додатках з урахуванням структури компетентності (знання, уміння, цінності, ставлення) і наскрізних у всіх ключових компетентностях умінь (читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно й письмово, критично й системно мислити, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, ухвалювати рішення, розв'язувати проблеми, творчість, ініціативність, здатність співпрацювати з іншими людьми).

Правила і процедури.

Оцінювання може здійснюватися як у процесі навчання (поточне), так і на різних його етапах (підсумкове).

Під час організації оцінювання результатів навчання здобувачів освіти рекомендуємо:

- визначати форми поточного і підсумкового оцінювання під час планування освітнього процесу на семестр;
- формулювати об'єктивні та зрозумілі для учнів навчальні цілі; основою для формулювання таких навчальних цілей є обов'язкові і очікувані результати навчання, визначені Державним стандартом / відповідними модельними Навчальними програмами;
- ознайомлювати учнів із критеріями та засобами оцінювання, за якими буде встановлюватися рівень досягнення ними результатів навчання на кінець навчального семестру та року, та ознайомлення із засобами оцінювання, якими буде встановлено результати навчання; надавати учням зворотний зв'язок щодо їхніх результатів навчання за певний період, який має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним;

- важливо не протиставляти учнів / учениць одне одному;
- доцільно акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень;
- труднощі в навчанні варто обговорювати з учнями / ученицями індивідуально;
- зворотний зв'язок можна надавати в письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності, інших умов;
- створювати умови для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія);
- під час навчальної діяльності доцільно спрямовувати учнів на спостереження своїх дій і дій однокласників, осмислення своїх суджень і дій з огляду на їх відповідність навчальним цілям; важливим є створення умов для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання, та спільне визначення подальших кроків для покращення результатів навчання;
- коригувати освітній процес з урахуванням результатів оцінювання та навчальних потреб учнів.

Оцінювання результатів навчання здійснюється за допомогою різних методів, вибір яких зумовлюється особливостями змісту навчального предмета / інтегрованого курсу, його обсягом, рівнем узагальнення, віковими особливостями учнів із застосуванням різних способів і засобів:

- усного опитування (індивідуальне, групове тощо);
- спостереження;
- аналіз портфоліо;
- письмових завдань (окремі навчальні завдання, зокрема тестові з використанням ІТ, перекази, диктанти тощо, а також діагностувальні, підсумкові роботи);
- практичних завдань (завдання на лабораторному обладнанні, реальних об'єктах);
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи; навчальний проект;
- робота з картами, діаграмами; заповнення таблиць, побудова схем, моделей, зокрема з використанням електронних засобів навчання тощо);
- завдань із використанням ІТ (онлайн-тести, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, комп'ютерні продукти тощо);
- самооцінювання, взаємооцінювання;
- комплексного, що поєднує різні способи й засоби оцінювання.

Оцінювання здійснюється із застосуванням завдань різних когнітивних рівнів:

на відтворення знань, на розуміння, на застосування в стандартних і змінених навчальних ситуаціях, уміння висловлювати власні судження, ставлення тощо.

Частотність та процедури проведення оцінювання, а також види діяльності, результати яких підлягають оцінюванню, визначають педагогічні працівники з урахуванням дидактичної мети, особливостей змісту навчального

предмета / Інтегрованого курсу та з урахуванням етапу опанування програмовим матеріалом та етапу досягнення очікуваного результату навчання.

До оцінювання наскрізних умінь може долучатися шкільний психолог.

Оцінювання результатів навчання учнів потребує гнучкості. Підходи до оцінювання в різних класах закладу загальної середньої освіти можуть мати відмінності, спрямовані на реалізацію освітньої програми закладу освіти та автономії вчителя.

Під час навчання в дистанційному та змішаному режимах оцінювання результатів навчання учнів може здійснюватися очно або дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій, зокрема відеоконференц-зв'язку.

Під час оцінювання результатів навчання важливо враховувати дотримання здобувачами освіти принципів академічної доброчесності (самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; покликання на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей).

У разі порушення учнями принципів академічної доброчесності, зокрема, списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання під час певного виду навчальної діяльності), учитель / учителька може ухвалити рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності і запропонувати учню / учениці повторне проходження оцінювання.

Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учнівства та його батьків (або осіб, що їх замінюють). Інформування батьків про результати навчання може відбуватися під час індивідуальних зустрічей, шляхом записів оцінювальних суджень у носіях зворотного зв'язку з батьками (паперових / електронних щоденників учнів тощо), фіксації результатів навчання у свідоцтві досягнень.

Формувальне оцінювання. Формувальне оцінювання – інтерактивне оцінювання учнівського прогресу, що дає змогу вчителям визначати потреби учнів, адаптуючи до них процес навчання.

Формувальне оцінювання результатів навчання учнів / учениць виконує діагностувальну, коригувальну, орієнтувальну, мотиваційно-стимулювальну, розвивальну, прогностичну та виховну функції.

Формувальне оцінювання (оцінювання в процесі навчання) є важливим складником освітнього процесу, оскільки воно відображає ж процес навчання учнівства, зорієнтований на досягнення визначеного очікуваного результату, так і результат його навчальної діяльності на певному етапі навчання та дозволяє вчителю / вчительці зрозуміти, як краще підготувати учнів / учениць до підсумкового оцінювання та відслідковувати їхній прогрес протягом навчального року.

Формувальне оцінювання передбачає використання різноманітних методів збору інформації і повинне відповідати цілям і завданням, які встановлені для конкретного навчального предмета / інтегрованого курсу. Його здійснюють у формі самооцінювання, взаємооцінювання, оцінювання вчителем

/ учительською із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостережень учителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учня і учениці тощо).

Окремі завдання для формувального оцінювання можуть бути диференційовані з урахуванням таксономії освітніх цілей за когнітивними рівнями діяльності (завдання початкового рівня передбачають уміння розпізнавати, пригадувати, відтворювати окремі елементи змісту навчання; завдання середнього рівня – розуміння та застосування елементів змісту навчання; достатнього – уміння аналізувати навчальну інформацію (класифікувати, порівнювати, узагальнювати, інтегрувати, уточнювати, упорядковувати); високого – уміння оцінювати (навчальну інформацію та власну навчальну діяльність), рефлексувати, перекодовувати інформацію (з текстової у схематичну, графічну та навпаки), створювати, продукувати). Кожний наступний рівень (від початкового до високого) охоплює показники результатів навчання попереднього рівня та містить нові показники результатів навчання.

Завдання для оцінювання добираються так, щоб можна було отримати об'єктивну інформацію про рівень досягнення учнями обов'язкових результатів навчання певної групи, яка охоплює споріднені загальні результати відповідної освітньої галузі.

За потреби, для отримання інформації щодо рівня досягнення очікуваних результатів навчання учнями, визначених в окремому елементі навчальної програми (тема / розділ тощо), здійснюється тематичне оцінювання. Результати тематичного оцінювання можуть бути використані для коригування освітнього процесу.

Підсумкове оцінювання. Метою підсумкового оцінювання є співвіднесення фактичних результатів навчання, яких досягли здобувані освіти, з обов'язковими / очікуваними б результатами навчання, визначеними Державним стандартом/ модельною навчальною програмою за певний період навчання.

Підсумкове оцінювання здійснюють періодично. Кількість підсумкових робіт, час їхнього проведення вчитель / учителька може встановлювати самостійно.

Підсумкові роботи можуть забезпечувати охоплення одного, декількох або всіх груп результатів, визначених у Державному стандарті, у межах вивченого впродовж певного періоду, і мають забезпечувати об'єктивність оцінювання.

Підсумкове оцінювання за семестр здійснюють за групами результатів навчання, що передбачені Критеріями оцінювання за освітніми галузями https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/92715/ з урахуванням різних форм і видів навчальної діяльності.

Для формування висновків щодо рівня досягнення обов'язкових результатів навчання за семестр учитель і учителька запропонує учнівству виконати окремі підсумкові роботи для кожної групи результатів, визначеної у Критеріях

оцінювання за освітніми галузями (рішення педагогічної ради ліцею, протокол від 26.08.2024 р. №8).

Відомості, отримані під час підсумкового семестрового оцінювання результатів навчання, застосовують для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів, що постали перед здобувачами освіти, та коригування освітнього процесу.

У Свідоцтві досягнень виставляють **семестрові оцінки за групами**. На підставі оцінок за групами результатів виставляють загальну оцінку за семестр з кожного навчального предмета / інтегрованого курсу навчального плану освітньої програми закладу освіти. Оцінка за семестр може бути скоригованою.

Підсумкове оцінювання за рік не здійснюють. Річну оцінку виставляють на підставі загальних оцінок за I та II семестри або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих досягнень учня і учениці протягом року.

Річне оцінювання також може бути скоригованим.

Результати семестрового та річного оцінювання фіксують у класному журналі та Свідоцтві досягнень (далі – Свідоцтво). Результати ДПА – у класному журналі та додатку до Свідоцтва про здобуття базової середньої освіти. За умови використання власної шкали оцінювання заклад має визначити та описати в освітній програмі правила переведення загальної оцінки результатів навчання за рік у систему, визначену законодавством (12-бальну систему), для виставлення у Свідоцтво досягнень.

Свідоцтво досягнень складається з двох частин і передбачає характеристику навчальної діяльності учнів та фіксацію результатів навчання за групами результатів, визначеними Державним стандартом для певних освітніх галузей, з переліку навчальних предметів та інтегрованих курсів, визначених навчальним планом освітньої програми закладу освіти.

Запропонована форма Свідоцтва є орієнтовною.

«Характеристика навчальної діяльності» сформована відповідно до переліку наскрізних умінь, визначених Державним стандартом. Результатом спостереження за розвитком наскрізних умінь є виставлення відповідної позначки в стовпці «Має значні успіхи / Демонструє помітний прогрес / Потребує уваги і допомоги» після завершення кожного навчального року або в разі зміни учнями закладу освіти.

Способи організації фіксування результатів спостереження педагогічні колективи закладів освіти визначають самостійно.

«Характеристика результатів навчання». Заповнення цієї частини Свідоцтва здійснюють відповідно до переліку навчальних предметів / інтегрованих курсів, визначених затвердженою освітньою програмою закладу освіти.

8-11-і класи. Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється відповідно Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом МОН

України від 13.04.2011 №329 (zareєстровано в Міністерстві юстиції України 11.05.2011 за № 566/19304) та Орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом МОН України від 25.08.2013 № 1222.

Поточний контроль здійснюється в процесі вивчення теми/розділу з метою визначення рівня розуміння і первинного засвоєння учнями окремих елементів змісту теми/розділу, зв'язків між ними та засвоєним змістом попередніх тем/розділів уроків, закріплення знань, умінь і навичок, їх актуалізації перед вивченням нового матеріалу.

Поточну перевірку проводять індивідуально або фронтально в усній чи письмовій формі систематично в межах кожної теми, визначеної освітньою програмою. Вона передбачається учителем/вчителькою під час підготовки до кожного уроку і знаходить своє відображення у поурочних планах (конспектах) уроків. Поточна перевірка може здійснюватись у формі короткотривалої (10-15 хвилин) самостійної письмової роботи, яка охоплює певну частину навчального матеріалу. Як правило, вона носить діагностичний характер.

При виставленні тематичної оцінки враховуються всі види навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми. При цьому окрема тематична атестація при здійсненні відповідного оцінювання, як правило, не проводиться.

Семестрове оцінювання здійснюється на підставі тематичних оцінок. При цьому мають враховуватися динаміка особистих навчальних досягнень учнів з предмета протягом семестру, важливість теми, тривалість її вивчення, складність змісту тощо.

Річне оцінювання здійснюється на підставі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. При виставленні річної оцінки мають враховуватися:

- важливість тем, які вивчались у I та II семестрах;
- тривалість їх вивчення та складність змісту;
- динаміка особистих навчальних досягнень учня з предмета протягом року;
- уміння застосовувати учнем набуті протягом навчального року знання тощо.

Семестрова і річна оцінки можуть підлягати коригуванню (пункт 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів; пункти 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу.

У випадках, що не зазначені у методичних рекомендаціях Міністерства освіти і науки України, рішення щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, приймає вчитель, керуючись правом на автономію у професійній діяльності. За потреби, це рішення погоджується з керівником закладу освіти.

Пояснювальна записка

План ліцею №172 «Нивки» Шевченківського району м. Києва на 2024/2025 навчальний рік враховує основні вимоги Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту».

Навчальний план ліцею №172 «Нивки» Шевченківського району м.Києва на 2024/2025 навчальний рік складено для:

- **5-7-х класів** – за Типовою освітньою програмою для 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 09.08.2024 р. № 1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти»;
- **8-9-х класів** – за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 р. № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня»;
- **10-11-х класів** – за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 р. № 408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» зі змінами внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 31.03.2020 р. № 464 (таблиці 2,3).

З метою виконання вимог Державного стандарту навчальний план містить усі предмети інваріантного складника, передбачені обраним варіантом навчальних планів Типових освітніх програм.

Повноцінність загальної середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантного так і варіативного складників навчального плану, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету.

В залежності від безпекової ситуації, враховуючи те, що пріоритетом є збереження життя та здоров'я дітей, гімназія може працювати в очному (5-А, 5-Б, 5-В, 10-А, 10-Б, 10-В, 11-А, 11-Б, 11-В класи), та дистанційному режимі (7-Д, 8-Д, 9-Д, 10-Д, 11-Д), а також за змішаною формою у форматі 5/5 (13 класів). Відповідно до заяв батьків учнів на 2024-2025 навчальний рік створено класи з дистанційною формою навчання: 5 класів. Навчання в дистанційних класах організовано в другій половині дня.

Учителі гімназії застосовують різні форми організації процесу навчання. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Основною організаційною формою навчання, як правило, залишається урок. Форми організації освітнього процесу учитель може розширювати за умови дотримання відповідних Державних стандартів. З метою підвищення ефективності навчання, формування позиції суб'єктності учня використовуються інтерактивні форми організації навчання: екскурсії, віртуальні подорожі, навчальні квести, дослідження, дискусії, інтерактивні уроки, інтегровані уроки, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Відповідно до «Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у закладах загальної середньої освіти» (Додаток 2 до Наказу МОН України від 20.02.2002 №128, із змінами, внесеними згідно з Наказом МОН України від 09.10.2002 №572, наказом МОН України від 17.08.2012 №921, Наказом МОН України від 08.04.2016 №401) класи діляться на групи: під час вивчення української та іноземних мов; технологій (5-6 класи), уроків фізичної культури (10-В, 11-А, 11-Б класах) під час проведення практичних занять з інформатики. В дистанційних класах поділ на групи не відбувається.

Враховуючи, принцип єдності та наступності в освіті, інтеграцію вітчизняної освіти до світового освітнього простору, освітні запити населення, кадрове забезпечення та методичну базу ліцею – 8-9 класи ліцею з поглибленим вивченням англійської мови та до профільною підготовкою з математики в класах середньої школи. З метою формування однієї з ключових компетентностей Нової української школи – спілкування іноземними мовами; уміння належно розуміти висловлене іноземною мовою, усно і письмово висловлювати і тлумачити поняття, думки, почуття, факти та погляди у широкому діапазоні соціальних і культурних контекстів; уміння посередницької діяльності та міжкультурного спілкування – кількість годин Англійської мови збільшено до 5 год на тиждень в 5-11 класах в 10-11-х класах буде запроваджено профільні курси: «Країнознавство» «Ділова англійська мова», «Ділове спілкування англійською мовою» (таблиці 4,5).

Навчально-виховний процес здійснюється за програмами та підручниками, затвердженими Міністерством освіти і науки України.

Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами розподілені у 5-7 класах наступним чином: на вивчення іноземної мови (англійської) по 1,5 години; другої іноземної мови (німецької) по 2 години ; інтегрованого курсу «Пізнаємо природу» по 0,5 години; інтегрованого курсу історії і громадянської освіти по 0,5 години; математики по 2 годині у 5-6-х класах (таблиці 1). алгебри: по 0,5 години, геометрії по 0,5 години у 7-х класах (таблиця 2); міжгалузевого інтегрованого курсу «Робототехніка» по 1 годині у 5-6-х класах. Вивчення інтегрованого курсу історії та громадянської освіти здійснюється з урахуванням листа Міністерства освіти і науки від 30.08.2024 №1/15776-24 «Про інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів/інтегрованих курсів у закладах загальної середньої освіти у 2024/2025 навчальному році». Для реалізації громадянської та історичної освітньої галузі в 6–7 класах було обрано варіант 1 – інтегрований курс громадянської та історичної освітньої галузі.

У зв'язку з запровадженням у 10-11-х класах математичного профілю в 8–9-х класах вводиться до профільна підготовка, шляхом збільшення годин математики: 8-А,Б,В,Г по 5,5 год. на тиждень 9-А,Б,В по 5 год. на тиждень за рахунок варіативної складової. Вивчення навчального предмету «Німецька мова» здійснюється з урахуванням вибору учнів та батьків згідно з рішенням педагогічної Ради та ради гімназії № 172 «Нивки»

Профільність буде реалізована шляхом створенням профільних та мультипрофільних класів.

клас	Профіль
10-А, 10-Б	Іноземна філологія
10-В,	Математичний Іноземна філологія
11-А, 11-Б	Інформаційні технології Математичний Іноземна філологія
11-Д	Історичний

в 10-11-х класах буде запроваджено профільні курси: «Країнознавство» «Ділова англійська мова», «Ділове спілкування англійською мовою» (таблиці 4,5).

Режим роботи закладу на 2024/2025 навчальний рік п'ятиденний; заняття проводяться в одну зміну.

Тривалість уроків:

у 5-11-х класах – 45 хвилин.

Тривалість перерв між уроками:

у 5-11-х класах – 10 хвилин; великих перерв – 20 хвилин після 3 уроку.

За умови організації освітнього процесу з використанням технологій

дистанційного навчання тривалість уроків для учнів не повинна перевищувати:

- 5-6 класів – 2 навчальних занять по 45 хвилин або 3 – по 35 хвилин, або 4 – по 25 хвилин;
- 7-9 класів – 2 навчальних занять по 45 хвилин або 3 – по 40 хвилин, або 4 – по 30 хвилин, або 5 – по 25 хвилин;
- 10-11 класів - 3 навчальних занять по 45 хвилин або 4 - по 35 хвилин, або 5 - по 30 хвилин, або 6 - по 25 хвилин.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОГО РОКУ

Відповідно до статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» 2024/2025 навчальний рік розпочинається 01 вересня і закінчується не пізніше 1 липня наступного року.

Навчальні заняття проводяться за семестровою системою:

I семестр – з 02 вересня по 21 грудня 2024 року,

II семестр – з 13 січня – по 30 травня 2025 року

Упродовж навчального року учні мають канікули:

осінні – з 28 жовтня по 02 листопада 2024 року,

зимові – з 23 грудня 2024 року по 11 січня 2025 року,

весняні – з 24 березня по 29 березня 2025 р..

Відповідно до Порядку проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07 грудня 2018 року № 1369, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02 січня 2019 року за №, перелік предметів, форма та терміни проведення державної підсумкової атестації для учнів визначаються Міністерством освіти і науки України.

Додаток 1
 складений відповідно до Типової освітньої програми
 (наказ Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021
 №235, додаток № 3 зі змінами, внесеними наказом МОН
 від 09.08.2024 №1120)

Навчальний план для 5-6-х класів з навчанням українською мовою

Освітня галузь	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень					Разом
		5-А	5-Б	5-В	6-А	6-Б	
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	4	4	4	20
	Інтегрований курс літератур	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	12,5
	Англійська мова	3,5+1,5	3,5+1,5	3,5+1,5	3,5+1,5	3,5+1,5	25
Математична	Математика	4+2	4+2	4+2	4+2	4+2	30
Природнича	Інтегрований курс "Пізнаємо природу"	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5+0,5	10
	Географія				1+1	1+1	4
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі	1	1	1	1	1	5
Громадянська та історична	Інтегрований курс історії та громадянської освіти	1	1	1	1,5+0,5	1,5+0,5	7
Інформатична	Інформатика	1	1	1	1	1	5
Технологічна	Технології	1	1	1	1	1	5
Мистецька	Інтегрований курс мистецтва	1	1	1	1	1	5
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	3	3	15
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		24,5+3*	24,5+3*	24,5+3*	27,5+3*	27,5+3*	143,5
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами		3	3	3	3	3	15
	Друга іноземна мова (німецька)	2	2	2	2	2	10
	Робототехніка (міжгалузевий інтегрований курс)	1	1	1	1	1	5
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	28	28	31	31	
Всього(без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класу на групи)		27,5+3*	27,5+3*	27,5+3*	30,5+3*	30,5+3*	158,5

*Години фізичної культури не входять до гранично допустимого тижневого навантаження на учня

Геннадій НОВОСЕЛЕЦЬКИЙ

Додаток 2
складений відповідно до Типової освітньої
програми (наказ Міністерства освіти і науки
України від 19.02.2021 №235, додаток № 3
зі змінами, внесеними наказом МОН від
09.08.2024 №1120)

Навчальний план для 7-х класів з навчанням українською мовою

Освітня галузь	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень					Разом
		7-А	7-Б	7-В	7-Г	7-Д	
Мовно-літературна	Українська мова	3	3	3	3	3	15
	Інтегрований курс літератур	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	12,5
	Англійська мова	3,5+1,5	3,5+1,5	3,5+1,5	3,5+1,5	3,5+1,5	25
Математична	Алгебра	2,5+0,5	2,5+0,5	2,5+0,5	2,5+0,5	2,5+0,5	15
	Геометрія	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5+0,5	10
Природнича	Біологія	2	2	2	2	2	10
	Географія	2	2	2	2	2	10
	Фізика	2	2	2	2	2	10
	Хімія	1	1	1	1	1	5
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі	1	1	1	1	1	5
Громадянська та історична	Інтегрований курс історії та громадянської освіти	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5+0,5	10
Інформатична	Інформатика	1	1	1	1	1	5
Технологічна	Технології	1	1	1	1	1	5
Мистецька	Інтегрований курс мистецтва	1	1	1	1	1	5
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	3	3	15
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		28,5+3*	28,5+3*	28,5+3*	28,5+3*	28,5+3*	157,5
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами		2	2	2	2		
	Німецька мова	2	2	2	2		8
Гранично допустиме навчальне навантаження		32	32	32	32	32	
Всього(без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класу на групи)		30,5+3*	30,5+3*	30,5+3*	30,5+3*	28,5+3*	165,5

*Години фізичної культури не входять до гранично допустимого тижневого навантаження на учня

Директор ліцею

Геннадій НОВОСЕЛЕЦЬКИЙ

Додаток 3
складений відповідно до Типової освітньої програми закладів
загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом
Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405
(таблиця 3)

**Навчальний план для 8-9-х класів з навчанням українською мовою і поглибленим
вивченням англійської мови**

Освітні галузі	Навчальні предмети	8-А,Б,В,Г	8-Д	9-А,Б,В	9-Д	8-9
I. Інваріативна складова						
Мови і літератури	Українська мова	2	2	2	2	18
	Українська література	2	2	2	2	18
	Англійська мова	5	5	5	5	45
	Німецька мова	2		2		14
	Зарубіжна література	2	2	1	1	14
Суспільство-знавство	Історія України	1,5	1,5	1,5	1,5	13,5
	Всесвітня історія	1	1	1	1	9
	Основи правознавства			1	1	4
Мистецтво	Мистецтво	0,5	0,5	0,5	0,5	4,5
Математика	Математика					
	Алгебра	2+1	2+1	2	2	23
	Геометрія	2+0,5	2+0,5	2	2	20,5
Природознавство	Біологія	2	2	2	2	18
	Географія	2	2	1,5	1,5	16
	Фізика	2	2	3	3	22
	Хімія	2	2	2	2	18
Технології	Трудове навчання	1	1	1	1	9
	Інформатика	1	1	2	2	13
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5	0,5	0,5	0,5	4,5
	Фізична культура*	3	3	3	3	27
Разом		32+3*	30+3*	32+3*	30+3*	311,0
Гранично допустиме навантаження на 1 учня		32	32	33	33	
Всього фінансується		32+3*	30+3*	32+3*	30+3*	311,0

*Години фізичної культури не входять до гранично допустимого тижневого навантаження на учня

Директор

Геннадій НОВОСЕЛЕЦЬКИЙ

Навчальний план для 10-11-х класів з навчанням українською мовою та вивченням профільних предметів

Предмети	10-А	10-Б	10-В			10-Д	11-Д	Разом
	Іноземна філологія	Іноземна філологія	Усім класом	Математичний	Інформаційні технології	Дистанційний	Історичний	
Українська мова	2	2	2			2	2	10
Українська література	2	2	2			2	2	10
Англійська мова	3+2	3+2	3+2			5	5	40
Німецька мова	1,5	1,5						4,5
Зарубіжна література	0,5	0,5	0,5			1	1	3,5
Історія України	1,5	1,5	1,5			1,5	3	9
Всесвітня історія	1	1	1			1	3	7
Громадянська освіта:	1	1	1			1		4
Алгебра	3	3	3+1	2		3	2+1	30
Геометрія	2	2	1+1	1		2	2	19
Біологія і екологія	1	1	1			1	1	5
Географія	1	1	1			1	1	5
Фізика і астрономія	2	2	2			2	2	10
Хімія	1	1	1			1	1	5
Фізична культура*	3	3	3			3	3	15
Захист України вибірково-обов'язкові предмети	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5+0,5			1,5	1,5	15
Основи інформатики	2	2	2		3	2	2	16
Технології	1	1	1			1	1	5
Додаткові години на спеціальні курси								
Правознавство							1,5	1,5
Основи ділового спілкування іноземною мовою	1	1				1		4
Країнознавство	0,5	0,5						1,5
Література Великої Британії та Сполучених Штатів Америки	1	1						3
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33	33	33			33	33	
Разом	32+3*	32+3*	29+3*	3	3	29+3*	32+3*	223,0
Штучний інтелект (курс за вибором)	1	1						2
Розв'язування задач з параметром (інд.зан)	1	1				1	1	4
Практикум із синтаксису української мови (інд.зан.)	1	1				1	1	4
Разом	3	3				2	2	22
Всього(без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класу на групи)		35+3*		35+3*		31+3*	34+3*	299,0

*Години фізичної культури не входять до гранично допустимого тижневого навантаження на учня

Директор Геннадій НОВОСЕЛЕЦЬКИЙ

Навчальний план для 10-11-х класів з навчанням українською мовою та вивченням профільних предметів

Предмети	10-А	10-Б	10-В			10-Д	11-Д	Разом
	Іноземна філологія	Іноземна філологія	Усім класом	Математичний	Інформаційні технології	Дистанційний	Історичний	
Українська мова	2	2	2			2	2	10
Українська література	2	2	2			2	2	10
Англійська мова	3+2	3+2	3+2			5	5	40
Німецька мова	1,5	1,5						4,5
Зарубіжна література	0,5	0,5	0,5			1	1	3,5
Історія України	1,5	1,5	1,5			1,5	3	9
Всесвітня історія	1	1	1			1	3	7
Громадянська освіта:	1	1	1			1		4
Алгебра	3	3	3+1	2		3	2+1	30
Геометрія	2	2	1+1	1		2	2	19
Біологія і екологія	1	1	1			1	1	5
Географія	1	1	1			1	1	5
Фізика і астрономія	2	2	2			2	2	10
Хімія	1	1	1			1	1	5
Фізична культура*	3	3	3			3	3	15
Захист України вибірково-обов'язкові предмети	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5+0,5			1,5	1,5	15
Основи інформатики	2	2	2		3	2	2	16
Технології	1	1	1			1	1	5
Додаткові години на спеціальні курси								
Правознавство							1,5	1,5
Основи ділового спілкування іноземною мовою	1	1				1		4
Країнознавство	0,5	0,5						1,5
Література Великої Британії та Сполучених Штатів Америки	1	1						3
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33	33	33			33	33	
Разом	32+3*	32+3*	29+3*	3	3	29+3*	32+3*	223,0
Штучний інтелект (курс за вибором)	1	1						2
Розв'язування задач з параметром (інд.зан)	1	1				1	1	4
Практикум із синтаксису української мови (інд.зан.)	1	1				1	1	4
Разом	3	3				2	2	22
Всього(без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класу на групи)		35+3*		35+3*		31+3*	34+3*	299,0

*Години фізичної культури не входять до гранично допустимого тижневого навантаження на учня

Директор

Геннадій НОВОСЕЛЕЦЬКИЙ

**Перелік модельних навчальних програм, що використовуються
закладом освіти в освітньому процесі.**

Освітня галузь	Модельна навчальна програма		Кількість		Наказ
	назва	автори	учнів	учителів	
Мовно-літературна освітня галузь					
Українська мова	Модельна програма "Українська мова.5-6 класи" для закладів загальної середньої освіти	Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.	156	2	Наказ МОН України від 12.07.2021 №795
	Модельна навчальна програма «Українська мова. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.)	147	3	Наказ МОН України від 24.07.2023 №883
Інтегрований курс літератур (української та зарубіжної)	Модельна навчальна програма "Інтегрований курс літератур (української та зарубіжної). 5-6 класи" для закладів загальної середньої освіти	Яценко Т.О., Тригуб І.А.	156	2	Наказ МОН України від 12.07.2021 №795 Рішення педагогічної ради (протокол від 19.06.2023 № 7)
	Модельна навчальна програма "Інтегрований курс літератур (української та зарубіжної). 7-9 класи" для закладів загальної середньої освіти	Яценко Т.О., Тригуб І.А.	147	3	Наказ МОН України від 24.07.2023 №883

Англійська мова	«Іноземна мова. 5-9 класи» для 5-7 класів закладів загальної середньої освіти .	Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Трифан М. С., Унгурян І.К., Яковчук М. В.	156	10	Наказ МОН України від 12.07.2021 №795
Німецька мова	«Друга іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Редько В. Г., Шаленко О.П., Сотникова С.І. Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М., Мацькович М. Р., Глинюк Л. М., Браун Є. Л.	156	2	Наказ МОН України від 12.07.2021 №795
Математична освітня галузь					
Математика	Моделна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Бурда М.І., Васильєва Д.В.	156	4	Наказ МОН України від 12.07.2021 №795
Алгебра	Моделна навчальна програма «Алгебра. 7-9 класи» для закладів	Бурда М.І., Тарасенкова Н.А., Васильєва Д.В.	147	3	Наказ МОН України від 24.07.2023 №883

	загальної середньої освіти				
Геометрія	Модельна навчальна програма «Геометрія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Бурда М.І., Гарасенкова Н.А., Васильєва Д.В.	147	3	Наказ МОН України від 24.07.2023 №883
Природнича освітня галузь					
Пізнаємо природу	Навчальна програма на основі модельної навчальної програми «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегровані й курси)» для закладів загальної середньої освіти	Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.)	156	2	Наказ МОН України від 12.07.2021 №795
Географія	Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р., Гільберг Т. Г., Даценко Л. М.	156	2	Наказ МОН України від 12.07.2021 №795
Біологія	Модельна навчальна програма «Біологія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Балан П. Г., Кулініч О. М., Юрченко Л. П.	147	1	Наказ МОН України від 06.09.2023 №1090

Фізика	Модельна навчальна програма «Фізика. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Кремінський Б. Г., Гельфгат І. М., Божинова Ф. Я., Ненашев І. Ю., Кірюхіна О. О.)	1471	1	Наказ МОН України від 16.08.2023 №1001
Хімія	Модельна навчальна програма «Хімія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Григорович О.В.	147	1	Наказ МОН України від 27.12.2023 №1575
Громадянська та історична освітня галузь					
Вступ до історії України та громадянської освіти	Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти	Бурлака О. В., Власова Н. С., Желіба О. В., Майорський В. В., Піскарьова І. О., Щупак І. Я.	84	2	Наказ МОН України від 12.07.2021 №795
Інтегрований курс історії і громадянської освіти	Модельна навчальна програма «Історія України. Всесвітня історія. 6 клас» для закладів загальної середньої освіти	Піскарьова І.О, Бурлака О. В., Майорський В. В., Мелещенко Т.В.	72	1	Наказ МОН України від 12.07.2021 №795
	Модельна навчальна програма «Історія: Україна і світ. 7–9 класи (інтегрований курс)» (варіант 2) для закладів загальної середньої освіти	Власова Н.С., Желіба О.В., Кронгауз В.О., Секиринський Д.О., Щупак І. Я.	147	2	Наказ МОН України від 24.07.2023 №883
Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь					
Інтегрований курс "Здоров'я,	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека	Василенко С. В., Коваль Я.	156	11	Наказ МОН України від

безпека та добробут"	та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Ю., Колотій Л. П.			12.07.2021 №795
	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Василенко С. В., Коваль Я. Ю., Колотій Л. П.	147	1	Наказ МОН України від 16.08.2023 №1001
Технологічна освітня галузь					
Технології	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Кільдеров Д. Б., Мачача С. С., Юрженко В. В., Луп'як Д. М.	156	1	Наказ МОН України від 12.07.2021 №795
	Модельна навчальна програма «Технології. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ходзицька І. Ю., Горобець О. В., Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М.	147	1	Наказ МОН України від 16.08.2023 №1001
Інформатична освітня галузь					
Інформатика	Модельна навчальна програма «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.	156	3	Наказ МОН України від 12.07.2021 №795
	Модельна навчальна програма «Інформатика. 7-9 класи» для закладів	Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А.,	147		Наказ МОН України від 16.08.2023 №1001

	загальної середньої освіти	Шакотько В.В.			
Мистецька освітня галузь					
Інтегрований курс "Мистецтво"	Моделна навчальна програма " Мистецтво 5-6 ті класи (інтегрований курс для закладів загальної середньої освіти)	Л.М. Масол. Просіна О.В.	156	2	Наказ МОН України від 12.07.2021 №795
	Моделна навчальна програма " Мистецтво 7-9 ті класи (інтегрований курс для закладів загальної середньої освіти)	Л.М. Масол	147		Наказ МОН України від 06.09.2023 №1090
Фізична культура					
	Моделна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Педан О. С. Коломоець Г. А., Боляк А. А. та ін.	156	3	Наказ МОН України від 12.07.2021 №795
	Моделна навчальна програма «Фізична культура. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Баженков Є. В., Бідний М. В., Ребрина А. А., Данільченко В. О., Коломоець Г. А., Дутчак М. В.	147		Наказ МОН України від 22.08.2024 №1185
Курс за вибором					
Робототехніка	Моделна навчальна програма «Роботехніка. 5-6 класи» для закладів	Сокол І. М., Ченцов О. М.).	303	2	Наказ МОН України від 12.07.2021 №795

	загальної середньої освіти				
--	----------------------------	--	--	--	--

Для 8-9 класів

Назва навчальної програми	Наказ
Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська мова. 5-9 класи»	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська література. 5-9 класи»	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5 – 9 класи. Англійська мова Німецька мова Французька мова Іспанська мова	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Зарубіжна література. 5-9 класи»	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України. Всесвітня історія. 5-9 класи»	Наказ МОН від 21.02.2019 № 236
Навчальна програма з основ правознавства для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Мистецтво. 5-9 класи»	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5–9 класи»	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Біологія. 6-9 класи»	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Географія. 6-9 класи»	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізика. 7-9 класи»	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Хімія. 7-9 класи»	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804

Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Трудове навчання. 5–9 класи»	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Інформатика. 5–9 класи» (для учнів, які вивчали інформатику в 2-4 класах)	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Основи здоров'я. 5-9 класи»	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізична культура. 5-9 класи»	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804

Для 10-11-х класів

Назва навчальної програми	Наказ
Українська мова Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів для 10-11 класів. Рівень стандарту	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Українська література Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів для 10-11 класів. Рівень стандарту	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Зарубіжна література Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів для 10-11 класів. Рівень стандарту	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Англійська мова Навчальна програма з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов. 10-11 класи. Профільний рівень	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Англійська мова Навчальна програма з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов. 10-11 класи. Рівень стандарту	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Історія України. Всесвітня історія Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів для 10-11 класів. Рівень стандарту	Наказ МОН від 21.02.2019 № 236
Громадянська освіта Навчальна програма інтегрованого курсу для 10 класів загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407

Математика Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів для 10-11 класів. Профільний рівень	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Математика Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів для 10-11 класів. Рівень стандарту	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Біологія і екологія Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів для 10-11 класів. Рівень стандарту	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Географія Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів для 10-11 класів. Рівень стандарту	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Фізика і астрономія Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів для 10-11 класів. Рівень стандарту	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Хімія Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів для 10-11 класів. Рівень стандарту	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Фізична культура Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів для 10-11 класів. Рівень стандарту	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Захист України Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів для 10-11 класів. Рівень стандарту	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Мистецтво Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів для 10-11 класів. Рівень стандарту	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Інформатика Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів для 10-11 класів. Рівень стандарту	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Інформатика Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів для 10-11 класів. Профільний рівень	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407

**Змістове наповнення предмета «Фізична культура»
для 5-11 класів**

Клас	Модулі
5	Футбол (1 рік вивчення) Гімнастика (1 рік вивчення) Легка атлетика (1 рік вивчення) Волейбол (1 рік вивчення) Баскетбол (1 рік вивчення) Настільний теніс (1 рік вивчення)
6	Футбол (2 рік вивчення) Гімнастика (2 рік вивчення) Легка атлетика (2 рік вивчення) Волейбол (2 рік вивчення) Баскетбол (2 рік вивчення) Настільний теніс (2 рік вивчення)
7	Футбол (3 рік вивчення) Гімнастика (3 рік вивчення) Легка атлетика (3 рік вивчення) Волейбол (3 рік вивчення) Баскетбол (3 рік вивчення) Настільний теніс (3 рік вивчення)
8	Футбол (3 рік вивчення) Гімнастика (3 рік вивчення) Легка атлетика (3 рік вивчення) Волейбол (3 рік вивчення) Баскетбол (3 рік вивчення) Настільний теніс (3 рік вивчення)
9	Футбол (4 рік вивчення) Гімнастика (4 рік вивчення) Легка атлетика (4 рік вивчення) Волейбол (4 рік вивчення) Баскетбол (4 рік вивчення) Настільний теніс (4 рік вивчення)
10	Футбол (5 рік вивчення) Гімнастика (5 рік вивчення) Легка атлетика (5 рік вивчення) Волейбол (5 рік вивчення) Баскетбол (5 рік вивчення) Настільний теніс (5 рік вивчення)
11	Футбол (6 рік вивчення) Гімнастика (6 рік вивчення) Легка атлетика (6 рік вивчення) Волейбол (6 рік вивчення) Баскетбол (6 рік вивчення) Настільний теніс (6 рік вивчення)

**Змістове наповнення предмета «Технологія»
для 5-7 класів**

Клас	Перелік об'єктів проектно технологічної діяльності учнів	Перелік основних технологій

5	<p>Проект № 1. Кухонна дощечка</p> <p>Проект № 2. М'яка пласка іграшка</p> <p>Проект № 3. Рамка для фотографії</p> <p>Проект № 4. Торбинка для дрібничок</p> <p>Проект № 5. Декоративні квіти</p> <p>Проект № 6. Органайзер</p> <p>Проект № 7. Опора для квітів</p> <p>Проект № 8. Новорічний чобіток для подарунків</p> <p>Проект № 9. Лялька-оберіг («На щастя»)</p> <p>Проект №10. Флораріум</p> <p>Проект № 11. Гарячі напої: какао</p> <p>Проект 12. Гарячі бутерброди</p>	<ul style="list-style-type: none"> - технологія обробки деревини та деревинних матеріалів (ДВП, фанера) - технологія обробки текстильних матеріалів - технологія виготовлення аплікації з тканини - технологія обробки дроту
6	<p>Проект № 1. Будиночок для синичок</p> <p>Проект № 2. Контейнер із квітами</p> <p>Проект № 3. Мило ручної роботи</p> <p>Проект № 4. Листівка</p> <p>Проект № 5. Закладка для книги</p> <p>Проект № 6. Підставка для гаджета</p> <p>Проект № 7. Браслет із бісеру</p> <p>Проект № 8. Ялинкова прикраса</p> <p>Проект № 9. Серветка</p> <p>Проект №10. Бомбочки для ванни</p>	<ul style="list-style-type: none"> - технологія виготовлення виробів з бісеру - технологія ниткографії - технологія виготовлення виробів у техніці «макrame» - технологія миловаріння - технологія обробки швейних виробів - технологія обробки деревини - технологія приготування страв із яєць
7	<p>Проект № 1: Подушка для подорожей. Основна технологія: технологія виготовлення швейних виробів машинним способом</p> <p>Проект № 2: Ялинкова прикраса. Основна технологія: технологія виготовлення виробів у техніці валяння</p> <p>Проект № 3: Страви української кухні. Основна технологія: технологія приготування їжі</p> <p>Проект № 4: Краватка-метелик. Основна технологія: технологія</p>	<ul style="list-style-type: none"> - технологія обробки деревини та деревинних матеріалів (ДВП, фанера) - технологія обробки текстильних матеріалів - технологія приговання дирунів - технологія вишивання

	<p>виготовлення вишитих виробів</p> <p>Додаткові технології: технологія виготовлення швейних виробів машинним способом; технологія ручної обробки деревини</p> <p>Проект № 5: Підставка для гаджета. Основна технологія: технологія ручної та механічної обробки деревини</p>	
--	---	--

Змістове наповнення предмета «Трудове навчання» для 8-9 класів

8	<p>Еко-сумка</p> <p>Краватка-метелик</p> <p>Акcesуари та прикраси</p> <p>Килимок на стілець</p> <p>Кухонне приладдя</p> <p>Рамка декоративна</p> <p>Динамічна іграшка</p> <p>Моя зачіска</p> <p>Мій одяг – мій імідж</p>	<p>- Технологія виготовлення швейних виробів машинним способом</p> <p>- Технологія виготовлення виробів з бісеру</p> <p>- Технологія виготовлення виробів у техніці валяння</p> <p>- Технологія виготовлення в'язаних виробів</p> <p>- Технологія ручної обробки деревини -</p> <p>Технологія оздоблення різьбленням -</p> <p>Технологія добору зачіски</p> <p>- Технології добору одягу та взуття і догляду за ними</p>
9	<p>Вироби в етнічному стилі</p> <p>Нове життя старим речам</p> <p>Мій власний стиль</p>	<p>- Поєднання технологій</p> <p>- Технологія проектування власного стилю</p>